

Bloot gewoon

Anna van Dort staat te draaien voor de spiegel. ‘Wat moet ik nou aan?’ vraagt ze zeurend aan haar spiegelbeeld. ‘Doe niet zo belachelijk’ zegt ze tegen zichzelf, ‘je gaat naar een naaktstrand!’ Uiteindelijk wordt het haar rode zomerjurkje, rechttoe rechtaan. Daaronder een rode bh en rode slip. Baddoek in de tas, flesje water, zonnebrand, boek.

Ze springt op haar fiets, door al het getut is ze aan de late kant.

Ze fietst flink door en bij elke trap dreunt het in haar: naaktstrand, naaktstrand.

Opeens ziet ze de foto voor zich. Opa en oma met hun kinderen op het strand van Scheveningen. Opa in lange broek, de pijpen opgerold. Wit overhemd en zakdoek met knopen op zijn hoofd. Oma in haar bloemetjes jurk, kapmouwtjes. De kinderen in een gebreid badpak. Haar moeder vertelde altijd hoe ontzettend dat jeukte. Die foto was 70 jaar geleden gemaakt. En nu fietst zij naar het naaktstrand.

Haar ouders waren niet preuts. Nee, ze stonden midden in het leven. Niet geremd door god en gebod, door angst en oordelen. Grapjes werden er gemaakt, moppen verteld over alle menselijke eigenschappen, over liefde, huwelijk, over seks.

Maar bloot was iets anders. Bloot was alleen als er iets aan de hand was.

Haar vader kende ze vooral in zijn nette pak, vanwege zijn incurante maat kwam het van de kleermaker. Op vakantie kleepte hij zijn omvangrijke lijf in enorme korte broeken, die tot over zijn knie kwamen, eroverheen een overhemd.

Anna heeft hem pas bloot gezien toen hij ziek werd. Zij zat nog op de lagere school. Tussen de middag kwam ze thuis om bij hem naast zijn bed een boterham te eten.

Soms was de zuster laat en dan zag ze nog net hoe de dekens over hem terug geslagen werden.

Bloot was je als je ziek was. Dan moest je gewassen worden, een schone pyjama aan.

Bloot was niet gewoon.

Haar moeder verstopte haar ronde zachte lijf in, geen halve maatregel, een korset. Zo’n rubberen met veters op de achterkant, die een ander voor haar moest vastmaken. Haar broer zette dan als grap zijn voet op die verpakte bil en trok moeder zowat omver.

Of haar oudste zus, duidelijk ook behept met de genen van de van Dorsen, die haar weelderigheid moest beteugelen in een corselet. Een groot elastisch badpak, wat als een tweede corrigerende huid om haar heen zat. Anna keek elke ochtend met afschuw naar het gehijs en gesjor en nam zichzelf voor nooit, maar dan ook nooit, zo’n ding aan te trekken.

Maar ook haar lijf groeide. Alle dokter – en ziekenhuis bezoeken ten spijt, woog zij op haar 11^e meer dan 100 kilo en op haar 16^e was dat 160 kilo geworden.

Bloot was in de spreekkamer van de schoolarts of specialist. Bibberend stond ze in haar ondergoed, de dokter keek van haar naar haar moeder en zei: “mevrouw, u moet haar echt minder te eten geven.”

Kleren waren een ellende. Ze werd veroordeeld tot douchegordijnen met een koordje, bloemmotieven voor oudere dames. Gelukkig had haar moeder één patroon voor een jurk, wijd met pasje. Dus droeg Anna steeds een andere dezelfde jurk.

Aangekleed buiten zijn was een onderneming: de hele straat stond stil als zij langs kwam.

Gefluister, gewijs, gelach, gejoel. Het was geen keuze om als de levende Bessie Turf over straat te gaan. Geen anarchistische zet tegen de burgerlijke norm van ‘normaal’.

Zij was gewoon uitzonderlijk dik omdat zij de dochter was van haar vader en haar moeder.

Alle onderzoeken, diëten en ziekenhuisopnames ten spijt. Zij was dik, opvallend dik.

Haar overlevingsstrategie op straat was om te doen alsof zij het niet hoorde en snel doorlopen.

De zomer was de zwaarste tijd van het jaar, dan kon ze geen jas aan. Dan was ze bloter.

En bloot was niet fijn. Bloot was meer opvallen, meer uitlachen, meer niet – goed.

Anna is bij het strand aangekomen. Ze zet haar fiets vast aan het rek en loopt over de duinen richting zand. Vanzelf komt er een glimlach op haar gezicht. ‘Zien jullie me lopen, kijk maar, ik ga naar het naaktstrand!’

Twintig jaar geleden was ze afgestudeerd met een scriptie over dikke vrouwen: “een vrouw is zo mooi als zij zich voelt”. Wat een verademing om te bewijzen dat het zware van dik zijn niet zozeer het gewicht was, maar juist de reacties op het gewicht. Al die afkeuring, al die normering kon ze wat buiten zich zetten. Maar naar haar blote lijf kon ze alleen kijken via de ogen van anderen, hoe graag ze het ook anders wilde. Wat bleef was de schaamte, die zat diep vast in haar. Toen leerde zij de liefde kennen. Voor het eerst keek iemand naar haar, niet naar haar kilo’s. Bloot kreeg een heel andere betekenis. Eerst nog in het donker, maar het gevoel overwon en vol overgave gaf zij zich, ’s nachts én overdag. Bloot begon anders te voelen.

Bovenop het duin staat ze stil. Wat is ze ver gekomen. Negentig kilo vrouw staat hier, ze moet er zelf om lachen. Geen schoonheidsideaal, geen strak lijf. De zwaartekracht doet ook haar werk. Maar kijk haar nu eens. Stralend loopt ze naar beneden. Job is er al, hij zwaait naar haar. Samen lopen ze de laatste paar honderd meter. Eenmaal voorbij de bordjes zoeken ze een plek op het mulle strand dicht bij de zee. Ze legt haar handdoek neer, zet haar tas erop. Ze haalt diep adem en met één zwierige beweging trekt ze haar jurk uit en stopt hem in haar tas. Haar bh en slip volgen. De warmte op haar naakte huid voelt weldadig. Al haar poriën gaan open, reiken uit naar de voedende stralen van de zon. De wind langs haar lichaam beweegt haar. ‘Je huid is je grootste zintuig’ schiet haar te binnen. Nog nooit voelde ze zich zo levend. Ze moet lachen en huilen tegelijk. “Wat is er” vraagt Job. “Gewoon, kijk ” zegt Anna. “Kijk. Ik ben bloot, gewoon bloot en ik vind het heerlijk!”

Foto: Hugo Bes